

**«Жүк тасымалын ұйымдастыру және технологиясы» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған
тест спецификациясы**

1. Мақсаты: Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест тапсырмаларын әзірлеу үшін құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: 10410300 «Автомобиль көлігінде тасымалдауды ұйымдастыру және қозғалысты басқару» мамандығы, 3W10410301 «Құжаттарды өңдеу операторы», 4S10410302 «Техник» біліктіліктері үшін «Жүк тасымалдауды ұйымдастыру және технологиясы» пәні бойынша педагогтарды аттестаттауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
1	Жүктерді тасымалдаудың көліктік процесі	1	Жүк және жүк ағындары
		2	Жылжымалы құрам. Жүк жылжымалы құрамын пайдалану шарттары
		3	Жылжымалы құрам жұмысының техникалық-пайдалану көрсеткіштері
		4	Көліктік-экспедициялық қызмет көрсету негіздері
2	Тасымалдауды орындау кезінде жылжымалы құрамның қозғалысын ұйымдастыру	5	Жүк тасымалдарын маршруттау және оның мақсаты
		6	Жүк тасымалдауды ұйымдастыру және коммерциялық жұмыс
3	Автомобиль көлігінде тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру	7	Тиеу-түсіру пункттері мен қоймалары
		8	Тиеу-түсіру машиналары мен құрылғылары туралы жалпы мәліметтер
		9	Жүктің негізгі түрлерін тасымалдау кезінде тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру және механикаландыру
4	Жүктерді тасымалдауды жоспарлау және басқару	10	Жүктерді тасымалдауға жедел басшылық ету
		11	Автомобиль тасымалдарын жоспарлаудың экономи-калық-математикалық әдістері
5	Жүк тасымалдауды ұйымдастыру	12	Контейнерлерде жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру
		13	Пакеттік тәсілмен жүк тасымалдауды ұйымдастыру
		14	Жаппай үйіп тасымалда-натын жүктерді тасымал-дауды ұйымдастыру
		15	Үлкен массалы жүктерді және габаритті емес жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру
		16	Ауыл шаруашылығы жүктерін тасымалдауды ұйымдастыру
Мәтінмәндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық деректер, сурет және т.б.).			

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Жүктерді тасымалдаудың көліктік процесі: жүктер мен жүк ағындары. Жылжымалы құрамды пайдалану шарттары. Көлік құралдарының жіктелуі. Автомобиль жолдарын

жайластыру. Жылжымалы құрам жұмысының техникалық-пайдалану көрсеткіштері. авто-көліктегі экспедиторлық жұмыстардың мәні мен мақсаты. Кешенді көліктік-экспедиция-лық қызмет көрсету.

Тасымалдауды орындау кезінде жылжымалы құрамның қозғалысын ұйымдастыру: көрсеткіштер жүк тасымалын маршруттау және оның мақсаты. Әр түрлі бағыттарда жылжымалы құрамның қозғалысын ұйымдастыру. Жүктерді автомобиль көлігімен тасымалдау кезіндегі құжаттама. Жүктерді автомобиль көлігімен тасымалдау тарифтері. Жүргізушілердің жұмысын ұйымдастыру. Әмбебап тиеу-түсіру машиналары. Жүктерді қалааралық және халықаралық тасымалдау

Автомобиль көлігінде тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру: тиеу-түсіру жұмыстарының элементтері. Тиеу-түсіру пункттері мен қоймалары. Тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру және жоспарлау негіздері. Тиеу-түсіру жұмыстарын механикаландыру. Тиеу-түсіру машиналары мен құрылғылары туралы жалпы мәліметтер. Жүк қармау құрылғылары. Ең қарапайым тиеу-түсіру механизмдері мен құрылғылары. Тиеу-түсіру жұмыстарын кешенді механикаландыру және автоматтандыру.

Жүктерді тасымалдауды жоспарлау және басқару: автокөлік кәсіпорындарын пайдалану қызметінің құрылымы. Жүктерді тасымалдауды басқару жүйесі. Жүктерді тасымалдауды Жедел жоспарлау. Автокөліктерді желіге шығаруды ұйымдастыру. Желідегі жылжымалы құрамның жұмысын жедел диспетчерлік басқару және бақылау. Тұтынушыларды жеткізушілерге ұтымды бекіту мәселелерін шешу әдістері (жүк ағындарын оңтайландыру) және автокөлік кәсіпорындарына клиенттер. Ең аз бос жүрістерге жүктерді тасымалдаудың ұтымды бағыттарын әзірлеу

Жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру: контейнерлерді жіктеу. Жүктерді тасымалдаудың пакеттік тәсілі және жүктерді контейнерлерде тасымалдау. Жаппай үйіп тасымалданатын жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру

Үлкен салмақты және габаритті емес жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру. Ауыл шаруашылығы жүктерін тасымалдауды ұйымдастыру. Темірбетон бөлшектері мен конструкцияларын тасымалдау. Сауда және қоғамдық тамақтандыру жүктерін тасымалдау ерекшеліктері. Орман және ағаш материалдарын тасымалдау.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты:

Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін – 2 балл, жіберілген бір қате үшін – 1 балл, екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. Жүк автомобиль тасымалдары. Вельможин А. В., Гудков В. А., Миротин Л. Б., Куликов А. В. - Мәскеу: жедел желі-Телеком, 2006 ж.
2. Жүк автомобиль тасымалдары. Горев А. Э.- Мәскеу:"Академия" баспа орталығы,2004 ж.
3. Жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру. Дегтяренко В. Н. - Мәскеу: Приор, 1997 ж.
4. Тасымалдау қызметтерін ұйымдастыру және көлік процесінің қауіпсіздігі: оқу. жәрдемақы. 2-ші басылым. Касаткин Ф. П., Коновалов С. И., Касаткина Э. Ф. - Мәскеу: академиялық жоба, 2005 ж.
5. Жүк автомобиль тасымалдары. Ходош М. с. - Мәскеу: көлік, 1986 ж.